

Zarafshon

1913-yil aprel oyidan chiqsa boshlagan

Fidoyilik –
Vatanga xizmat demak!2025-yil 16-avgust, shanba,
93 (24.119)-sonO'zbek xalq
maqoliDo'st
otgan tosh
bosh
yormas**VATAN UCHUN, MILLAT UCHUN, XALQ UCHUN!**

Жиноят юзага келишига сабабчи бўлганлар ҳам жазоланди

**15 avgust kуни ҳалқ депутатлари
вилоят Кенгашининг навбатдаги, ўн
олтинчи сессияси ўтказилди.**

Кенгаш раиси Ш. Негматов бошқарган сессияда дастлаб Самарқанд вилоятини хоқимининг биринчи ўринбосари Шербек Бўронов, вилоятини хокими ўринбосарлари Наврӯзжон Раҳмонов, Ботир Жабборов ва Хуршидбек Самиевларни ушбу лавозимларга тайинлаш тўғрисидаги вилоятини хокимиининг қарорлари тасдиқланди.

Шундан сўнг вилоядага криминоген вазиятини яхшилаш, жиноятларни барвақт олдини олиш, омилларни бартараф этиш юзасидан кўрилган чоралар бўйича вилоят прокурори Муродқосим Эшназаровнинг ахбороти тингланди.

Таъкидлананича, давлатимиз раҳбарининг шу йил 3 январдаги "Маҳаллаларда хавфсиз мухитни яратиш ва хукукбузарликларни барвақт олдини олиш тизими самародорликни янада ошириш бўйича чора - тадбирлар тўғрисидаги қарорига мувофик, ҳар бир маҳаллада хукукбузарликларни эрта олдини олиш, криминоген вазиятини барқарорлаштириш бўйича янги механизм жорий этилди. Барча туман ва маҳаллаларнинг чоралик манзилини чора-тадбирлар йўл харитаси ишлаб чиқилиб, икрга қартилди. Йўл хариталарни ижросидан профилактик тадбирлар ўтказилиб, маҳаллалarda 10721 та камера, 1504 та домофон ўрнатилди. 1950 та "намунавий хавфсиз йўлак", 794 та "намунавий хавфсиз кўчча" ташкил этилди, 11563 та обьект техник кўриклига олиниб, 291 та ташвиш тугмаси ўрнатилди. Хукукбузарлик содир этиш ёки ундан жабрланни экстомли юқори бўлган 32 минг нафарга яқин шахснинг мишиш-ижтимойи мумкинлиги юзага келтирилди.

Вилоят прокурори жорий йилнинг 6 ойда хисобга олинган 5112 та жиноятнинг 2011 таси ахборот технологиялари соҳасида содир қилингани ва уларнинг 1769 таси ижтимоий тармоқлар орқали, виртуал мухитда юзага ишлаб чиқилиб, икрга қартилди.

Ихласида криминоген вазиятни яхшилаш, жиноятларни барвақт олдини олиш, криминоген вазиятини барқарорлаштириш бўйича янги механизм жорий этилди. Барча туман ва маҳаллаларнинг чоралик манзилини чора-тадбирлар йўл харитаси ишлаб чиқилиб, икрга қартилди. Йўл хариталарни ижросидан профилактик тадбирлар ўтказилиб, маҳаллalarda 10721 та камера, 1504 та домофон ўрнатилди. 1950 та "намунавий хавфсиз йўлак", 794 та "намунавий хавфсиз кўчча" ташкил этилди, 11563 та обьект техник кўриклига олиниб, 291 та ташвиш тугмаси ўрнатилди. Хукукбузарлик содир этиш ёки ундан жабрланни экстомли юқори бўлган 32 минг нафарга яқин шахснинг мишиш-ижтимойи мумкинлиги юзага келтирилди.

Вилоят прокурори жорий йилнинг 6 ойда хисобга олинган 5112 та жиноятнинг 2011 таси ахборот технологиялари соҳасида содир қилингани ва уларнинг 1769 таси ижтимоий тармоқлар орқали, виртуал мухитда юзага ишлаб чиқилиб, икрга қартилди.

Рустам ХОЛМУРОДОВ,
Самарқанд давлат
университети ректори,
Ўзбекистон Республикаси фан
арбоби, Олий Мажлис Сенати
аъзоси:

- Инсонга ота-онани ва Ватанни танлаш имконияти берилмаган. Дунёга келган ва қинқиқ қонимиз тўкилган манзил Ватан хисобланади.

Худди ота-онани норизи этиб бўлмаганидек, Ватанни ҳам ёмонотлик қилишдан саклашиб керак. Ватан мустамлака ёки мустакил бўладими, бунинг ахамияти йўқ. У барibir Ватанлигича, мукаддаслигича қолаверади.

Инсон хаёти турили синовлардан, ба-ланд-пастликлардан иборат. Нима бўлганда ҳам ота-она ва Ватанномига эхтиёткорона ёндашиш зарур.

Бир ўйлаб кўринг, ота-онаси ва Ватанидан кечган, нолиган одамдан нима кутиб бўлади? Бундай юзи қоралидан Аллоҳ асрасин!

Мен Ватан ҳақида бўлар-бўлмас гап тарқа-тәётгандарга ачинаман. Кимларни ногора-сига ўйнаётгандар оқиз, нотавон кимсалардир.

Ватан сўзи билан виждан сўзи ёнма-ён кўйилиши, бирга туриши зарур. Ватан ҳақида

гапиравтганингизда вижданнингизни ўртага кўйинг. Аждодларингизни, авлодларингизни тавки лаънатга қўldirmaning.

Ҳар қандай гуноҳни кечира бўлади. Факат Ватан ва ота-она олдида қилинган гуноҳдан ташқари.

Ватанни яхши кўрmasdan ҳеч қандай натижага эришиб бўлмайди. Ватан севгиси илҳом беради, куч беради, қанот беради.

Ватан биздан эмас, биз Ватандан қарздоримиз.

PS: Бугун Рустам Ибрагимович Холмуродовнинг туғилган куни. Замонамизнинг етук олими, жамоат арбоби Рустам Ибрагимовични ушибу сана билан табриклаб, у кишига мустаҳкам соғлиқ, илмий фаолиятида муваффақиятлар тилаймиз.

Maqsad - ishsizlikka barham berish,

jinoyatchilikning oldini olish

Samarqandda yoshlar jinoyatchilikining oldini olish, ishsizligiga barham berish bo'yicha "mahalla yettiligi" a'zolari va ta'limg muassasalarining hamkorlik qilish tizimini takomillashtirishga bag'ishlangan amaliy seminar o'tkazilmoqda.

Ikki kun davom etishi rejalashtirilgan respublika seminarining ochilishida viloyat hokimi vazifasini bajaruvchi Adiz Boboyev, Yoshlar ishlari agentligi

direktori Alisher Sa'dullayev, Mahallalarda yoshlar bilan ishslash masalalarini muvofiqlashtirish bo'yicha respublika komissiyasi raisi Qahramon Quronboev, Birlashgan Millatlar Tashkilotining O'zbekistondagi doimiy koordinatori Mahl Sabine va boshqa mas'ullar ishtirok etib, mamlakatimizda yoshlar ni har tomonloma qo'llab-quvvatlash borasida amalga oshirilayotgan ishlar va uning samarasini haqidagi gvardilar.

Prezidentimiz respublika, viloyat, shahar va tuman hamda mahalla darajasi-dagi rahbar va mas'ul xodimlarga yoshlar siyosati bo'yicha ishslashning yangicha yondashuvini belgilab berganligi hamda bu borada amalga oshirilayotgan ishlar holatini shaxsan o'zlarini nazorat qilib, so'rab turganliklari bejiz emas, - dedi viloyat rabbari A. Boboyev. - Birgina ushbu yilning o'zida ikki marotaba yoshlar bilan uchrashib, ularning taklif va tashab-uslari qo'llab-quvvatlab, muammolari hal etish bo'yicha yangi tizim yaratib berganliklari ham ushbu seminarimizning qanchalik muhim ahamiyatga ega eganligini bildiradi.

Seminar shu'balarga bo'linib davom etdi. Unda yoshlar bandigini ta'minlash-

da "mahalla yettiligi"ning o'rni, oly ta'limg muassasalaridagi yoshlar bilan ishslash va bitiruvchi yoshlarni ish bilan ta'minlash, yoshlar yetakchilarining ta'limg muassasalarini bilan hamkorlik qilish tizimi va bolalar tashkiloti faoliyatini qo'llab-quvvatlash, yoshlar jinoyatchilikining oldini olishda profilaktika inspektorlari va yetakchilar hamkorligi, yosh ollalar o'tasida ajrimlarning oldini olish, mahallalarda yoshlar o'tasida ommaviy sportni rivojlantrish masalalari muhokama qilindi.

Joriy yilning 7 oyi sarhisob qilinganda mamlakatimizda yoshlar o'tasidagi jinoyatlar o'tgan yilning mos davriga

lar bandigini ta'minlashda Samarqand boshqa viloyatlarga namuna bo'la oladi. Seminar doirasida "Bo'sh ish o'rinni yarmarkasi", oly ta'limg muassasalarini va o'quv markazlari faoliyatini, yoshlar tomonidan yetishtirilgan va tayyorlangan qishloq xo'jaligi va hurnarmandchilik mahsulotlari ko'rgazmasi tashkil etildi.

- Samarcand tumani Shirinobod mahallasida yashayman, - deydi Hikmatillo Usmonov. - O'tgan yili aksionsida qatnashdim va menga 25 sotix yer maydoni ajratildi. Bu yerda kartoshka, pomidor, bodring va boshqa qishloq xo'jalik mahsulotlari yetishtiryapmiz.

- Qoraqalpog'istonning To'rtko'l turmanidan keldim, - deydi yosh dehqon Jaloliddin Raimboyev. - Ishsiz edim. Dehqonchilikka qiziqardim. Tomorqada ishlay desam, hovlimiz bor- yo'g'i 7 soxit. Yoshlar uchun 50 yil muddatga yer ajratalayotganini eshitib, aksionsida qatnashdim va 1 gektar yer maydonini yutib oldim. Bu yerda oilaviy, ya'ni 7 kishi mehnat qilamiz. Sabzavot va poliz mahsulotlari yetishtiryapmiz. O'tgan yili shu yerdan 120 million so'n daromad qildik.

Bu ko'rgazmalar bahonasida turli hudud yoshlari bir-birlari bilan uchrashib, suhabatlashyapti, do'stlashyapti va o'zaro tajriba almashyapti.

Seminar ishtirokchilari Jomboy tumani Nayman mahallasidagi malina yetishtiruvchi O'. Abdullayev dehqon xo'jaligi, Urgut tumani Nisbot mahallasidagi parranda go'shti yetishtiruvchi "Gulobod naslli navabot" yoshlar kooperatsiyasi, shuningdek, sport va ta'limg muassasalarini, yosh tadbirkorlar, IT, startap loyiha va dasturlar asosida ishlayotgan yoshlar faoliyati bilan tanishdi.

To'iqin SIDDIQOV, Fazliddin RO'ZIBOYEV (surat), "Zarafshon" muxbirlari.

22-23-avgust kunlari mamlakatimizda "Obod va fayzli mahalla – yurt ko'rki" shiori ostida umumxalq xayriya hashari o'tkaziladi.
EZGU ISHDAN CHETDA QOLMANG!

O'tgan hafta Prezident Shavkat Mirziyoyev raisligida oliy ta'limga muassasalari bitiruvchilarining bandligini ta'minlash masalalari yuzasidan kengaytirilgan yig'ilish o'tkazildi. Yig'ilishda berilgan vazifalardan, xususan, oliy ta'limga sohalari talabi darajasiga ko'tarish topshirig'dan kelib chiqib, viloyatimizdag'i mavjud imkoniyat va holatni tahlil qilib chiqdik.

Talabga mos kadrlar tayyorlanadi

Bugungi kunda viloyatidagi 13 ta davlat oliy ta'limga muassasalarida 324 yo'nash bo'yicha 84843 nafar talaba tahsil olmoqda. Ularning 19189 nafari bitiruvchi kurs bo'lib, hozirgacha 15632 nafari yoki 80 foizingin ish joyi aniq bo'lgan.

Bugungi kunda mehnat bozorining ehtyojlaridan yildan-yilga o'zgarmoqda va mutaxassislardan naqaqtan nazariy bilim, balki amaliy ko'nikmalarni ham talab etilmoqda. Buning uchun viloyatdagi oliy ta'limga muassasalaridagi mavjud ta'limga yo'nalishlari va ularda tayyorlanayotgan mutaxassislar darajasini tahlil qilganimizda, tayyorlanayotgan mutaxassislar barchasi ham mehnat bozori talabiga javob bermasligining guvohi bo'ldik.

Misol uchun, Samarcand davlat veterinariya meditsinasi, chorvachilik va biotexnologiyalar universiteti va Samarcand agroinnovatsiyalar va tadqiqotlar institutlari zooinjeneriya, agronomiya yo'nalishlari mutaxassislar tayyorlanmoqda, lekin ushbu mutaxassislar uchun aniq ish o'rnlari yo'q.

Sababi, fermer xo'jaliklarda ushbu yo'nalishlarda shtat yoki ish joyi yo'q. Xuddi shunday, Samarcand davlat veterinariya meditsinasi, chorvachilik va biotexnologiyalar universiteti va Samarcand davlat arxitektura-qurilish universitetlari bir-birini takrorlovchi bixil yo'nalishda, ya'ni ekologiya va afrot-muhit muhofazasi yo'nalishi bo'yicha mutaxassis tayyorlanmoqda.

Haciqatda mazkur yo'nalish ushbu oliy ta'limga muassasalarining asosiy tarmoq yo'nalishi ham emas.

Shuningdek, Samarcand davlat varxitektura-qurilish universitetida "Qiyomat injiniringi va ko'chmas mulkni boshqarish" yo'nalishi bo'yicha mutaxassis tayyorlanmoqda, lekin bu mutaxassislik bo'yicha ish o'rnlari mavjud emasligi barchamizga ma'lum.

Shu bilan birga, bugungi kunda gi dolzarb bo'lgan yo'nalishlarga ham to'xtalib o'tsak. Masalan, Toshkent davlat iqtisodiyot universitetining Samarcand filialida 2019-2022-yillarda davomida abituriyentlar orasida eng yuqori talabga ega yo'nalishlardan biri bo'lgan raqamlari iqtisodiyot yo'nalishi mavjud edi. Hozirgi vaqtida mazkur yo'nalish bo'yicha qabul to'xtatilgan. Vaholanki, bugungi kunning

Hosirgi davr talabi bo'lgan yadro fizikasi va texnologiyalarni rivojlantirish maqsadida Sharof Rashidov nomidagi Samarcand davlat universitetida Yadro texnologiyalari instituti tashkil etilgan. Natijada biotibbiyot muhandislik hamda yadro texnologiyalar sohasidagi mutaxassislarga ehtiyoj katta. Shu sabab bugungi kunda klassifikatorda mavjud bo'lgan biotibbiyot muhandislik bakalavratiat ta'limga yo'nalishini ochish maqsadiga muvofiq hisoblanadi.

Husain TO'XTAYEV,
viloyat hokimi o'rnbosari.

Yangi loyiha: Ota-onan qaramog'isiz qolgan bolalar va yoshlarning mustaqil hayotga tayyorgarligiga ko'mak

"Samarcand viloyatida ota-onan qaramog'idan mahrum bo'lgan bolalar va yoshlarning hayotda muvaffaqiyatga erishishlari uchun munosib yordam ko'rsatish" mavzusidagi yangi ijtimoiy loyiha taqdimoti bo'lib o'tdi.

2024-2026-yillarga mo'ljalangan loyiha SOS O'zbekiston Bolalar mahallalari uyushmasi va Avstriyaning SOS Kinderdorf International tashkiloti hamkorligida amalga oshirilmoqda. Uning asosiy maqsadi — viloyatdagi ota-onan qaramog'isiz qolgan bolalar va yoshlarni har tomonlhma qo'llab-quvvatlash, ularni mustaqil hayotga tayyorlashga yordam berish, ta'limga, kasbga yo'naltirish va jamiyatda

munosib o'rni topishlari uchun zarur shart-sharoitlar yaratishdan iborat.

Tadbirda davlat idoralari, mahalliy va nodavlat tashkilotlar, sohaning yetakchi mutaxassislar ishtirok etib, ijtimoiy xizmatlarni muvoqiqlashtirish, bolalarning ta'limga olishi va kasbga yo'naltirishli bo'yicha hamkorlikni mustahkamlash yuzasidan fikr almashishda.

SOS O'zbekiston Bolalar

mahallalari uyushmasining Samarcand shahar filiali direktori Dilrabo Davronovning ta'kidlashicha, bugungi kunda 138 mamlakatda faoliyat yurituvchi xalqaro SOS Kinderdorf tashkiloti vasiyligida bolalar tarbiyasi samarali yo'liga qo'yilgan bo'lib, 20 yil mobaynida tarbiyalangan bolalarning hech biri salbiy ijtimoiy holatga duch kelmag'an, ular jamiyatda o'z o'rnni topib, oila qurgan holda hayot kechirmoqdalar.

- Loyerha tajriba sifatida Samarcand shahrida amalga oshirilmoqda, - deydi D.Davronova. - Tashkilotimiz tomonidan "Bolalarni muqobil parvarish qilish xizmati", "ijtimoiy yetimlikring oldini olish" va "Yoshlarga hamrohlik qilish" kabi yo'nalishlarda tizimli ishlar olib borilmoqda. Jumladan, 8 ta oilaviy bolalar uyida 57 nafar bola, qisqa muddatli parvarish asosida 11 nafar bola tarbiyalanmoqda va 6 ta oilaviy bolalar uyidiagi 31 nafar bolaga hamrohlik xizmati ko'rsatilmoqda.

Shuningdek, ijtimoiy yetimlikring oldini olish maqsadida Samarqand shahri mahallalari bilan hamkorlikda 358 ta oila

Fazliddin RO'ZIBOYEV.

Prezidentimiz raisligida o'tkazilgan videoselektor yig'ilishida mamlakatimizda meva-sabzavot va oziq-ovqat mahsulotlari eksportini ko'paytirish, agrar tarmoqda qo'shimcha qiyim yaratish va xalqaro bozorlarda milliy mahsulotlarimizning raqobatbardoshligini oshirish masalalari muhokama qilinib, bu borada amalga oshirilishi lozim bo'lgan vazifalar belgilab berildi.

Mamlakatimiz iqtisodiyotida qishloq xo'jaligi salohiyati yuqori. Masalan, mahsulotlarimiz tabiiy va shirin bo'lgani uchun chet ellarda juda qadrlanadi. Ayniqsa, quritigan oxo'ri va o'rik, shaftoli, mayiz, gilos, dukkakli mahsulotlar eksporti bo'yicha yurtimiz dunyoda yuqori o'rnlarda turadi. Bu yil 6 oyda oziq-ovqat eksporti 44 foizga o'sib, 1 milliard 326 million dollar bo'ldi. Eksport geografiyasi 16 ta davlatga ko'paydi. Shu bilan birga, dunyodagi vaziyat qalitsi bo'lib boryapti. Ob-havo injiqliklari ko'payib, odatiy holga aylanyapti. Bunday sharoitda har bir eksport bozori, har bir dollar o'ta muhim.

Qayd qilingan yig'ilishda davlatimiz rahbari qishloq xo'jaligidagi tizimli muammolarini tahlil qilib, soha rivojini yangi bosqichga olib chiqish bo'yicha fikr va takliflar bildirdi.

Xususan, bugungi kunda yangi bog'lar barpo qilish va esklarini yangilash uchun 350 million dona serhosil va eksportbop meva ko'chatlariga ehtiyoj bor. 16 tuman-da tashkil etilgan "Agrostar" kompaniyalar shu maqsadga qaratilgan. Ular ishni avvalo, shundan – urug', ko'chat va o'g'itdan boshlashi kerakligi ta'kidlandi.

Shu bois "Agrostar" kompaniyalar uchun "in vitro" laboratoriyalari, mazkur tumanlarda saqlash, qadoqlash, saralash va qayta ishlashni o'z ichiga olgan zamonaviy agromajmular barpo etish bo'yicha topshirish berildi.

Rivojlangan mamlakatlarda fermerlar dukkakli ekinlarni maxsus kombayn bilan yig'ishtiradi. Shu bois Qishloq xo'jaligi jamg'armasidan bunday texnikalarga 15 foizgacha subsidiya beriladigan bo'ldi. Kredit stavkasining 10 foizdan oshgan qis-

mi ham qoplاب beriladi.

Shuningdek, eksportchilar tashishga ortiqcha xarajat qilmasligi uchun bojxonada rejimida qayta ishlangan mahsulotni istalgan postdan eksport qilish mumkin bo'ladi.

Aholini yil davomida sabzavot va poliz mahsulotlari bilan ta'minlashda issiqxonalar texnologiyasi asosida issiqxona tashkil qilganlarga xarajatlarning 20 foizgacha qismi, bu ishlar kredit hisobidan bo'lsa, kredit stavkasining 4 foizi qoplab berilishi ham eng to'g'ri va oqilonla qaror bo'ldi.

Lekin tadbirkorlar kredit yuki o'rligi, o'g'it narxi qimmatligi, uzlusiz gaz ta'minoti yo'qligi sababli qiyinchilikka uchrayapti. Xususan, 600 hektardan ortiq maydonadagi issiqxona faoliyatini to'xtatgan bo'lsa, 128 hektari qarzdorlik sababli bank tasarrufiga o'tgan.

Ushbu masalaga davlatimiz rahbari tomonidan alohida e'tibor qaratilib, buning aniq yechimlari ko'rsatib berildi. Ya'ni,

issiqxona xo'jaliklarini qo'llab-quvvatlash choralari belgilandi. Unga ko'ra, endilikda ichki bozor bilan birga eksportga ham mahsulot yetishtirish majburiyatini olgan, tabiiy gazda ishlashdigan issiqxonalar qish mavsumida tabiiy gaz kafoflatli hajmda beriladi. Bu tabiiy, issiqxona xo'jaliklari faoliyatini jadal rivojlanir, aholini sifatli oziq-ovqat mahsulotlari bilan uzlusiz ta'minlash bilan birga eksport hajmini oshirishga xizmat qiladi.

Ko'mir yoki boshqa muqabil yoqilg'iga o'tgan hamda eksport majburiyatini olgan issiqxonalar ham tabiiy gazga qaytish imkonii berilayotgani partiyamiz elektorati bo'lgan tadbirkor va fermerlar uchun katta imkoniyat va rag'bat bo'lishi shubhasi.

Shuningdek, aylanma mablag' yetarli bo'lishi uchun oldindan to'lov oktabr-mart oylariga 50 foiz qilib belgilanishi, bunda issiqxonalar tabiiy gaz korxonalar bilan 1-oktabr-gacha shartnoma imzolashi qayd qilindi.

Ko'mir yoki boshqa muqabil isitish tizimiga o'tgan issiqxonalar qaratilgan kredit muddati uzaytirilib, issiqxonalar nasolari texnologiyasi asosida issiqxona tashkil qilganlarga xarajatlarning 20 foizgacha qismi, bu ishlar kredit hisobidan bo'lsa, kredit stavkasining 4 foizi qoplab berilishi ham eng to'g'ri va oqilonla qaror bo'ldi.

Ayniqsa, bundan buyon issiqxonalar, toifasidan qat'i nazar, yer solig'ini qishloq xo'jaligi yerlari stavkasida to'lashi, 2028-yilda qadar issiqxona ishchilar uchun ijtimoiy soliq stavkasida 12 foizdan 1 foizga tushirilishi davlatimiz rahbarining tadbirkorlik subyektlariga bo'lgan doimiy e'tiborining amaliy ifodasidir.

**Diyor HUSANOV,
Oliy Majlis Qonunchilik palatasi deputati.**

"Yoshlarni eshitamiz!"

Mazkur loyiha doirasidagi navbatdagi uchrashuv Samarcandda tashkil etildi va unda bitiruvchi yoshlar bilan muloqot qilindi

Samarqand shahridagi Yoshlar markazidagi asosiy studiyada O'zbekiston Yoshlar ishlari agentligi rahbarlari, bir qator vazirlik va idoralar mas'ullari hamda samarcandlik yigit-qizlar jam bo'ldi. Shuningdek, respublikamizning boshqa hududlaridan ham bitiruvchi yoshlar mazkur tadbirida onlayn qatnashib, mutasaddilarga o'zlarini qiziqtirgan savollar va takliflar bilan murojaat qilish imkoniyatiga ega bo'ldi.

– Davlatimiz rahbarining shu yil 30-iyun kuni yoshlar bilan o'tkazgan ochiq muloqotida ilgari surilgan taklif va tashabbuslarni ro'yobga chiqarish maqsadida yil yakuniga qadar mazkur platforma orqali yoshlar hayotiga daxlardor masalalar yuzasidan ochiq muloqotlar o'tkazilishi rejalashtirilgan, – dedi uchrashuv avvalida O'zbekiston Yoshlar ishlari agentligi direktori Alisher Sa'dullayev. – Har bir uchrashuvda mas'ul rahbarlar qatnashib, yoshlar bilan bevosita muloqot qiladi, ularning takliflari, g'oyalari va muammolarini tinglaydi. Bu galgi muloqotimiz esa ayni kunlarda dolzarb masala bo'lgan bitiruvchilar bandligini ta'minlashga bag'ishlangan. Maqsadimiz bitiruvchi yoshlarning bandligini ta'minlash, muammolarni erta aniqlash va bartaraf etish rejalashtirilgan.

Uchrashuvda samarcandlik va yuritmisining turli hududlaridagi studiyalardan qatnashayotgan bitiruvchilarining savollari, takliflari eshitildi.

Samarqand iqtisodiyot va servis instituti bitiruvchisi Behruz Fazliddinov joylarda o'tkazilayotgan bo'sh ish o'rnlari yar-

markalarida ish beruvchilar nomigagina, kam maoshli ish joylarini taklif etib ishtirok etayotgani va bunday tadbirlari bitiruvchi yoshlarga foyda bermayotganini qayd etdi. Shuningdek, oly o'quv yurtlarida tayyorlanayotgan mutaxassisliklarni amaliyotda ehtiyoj mavjud yo'nalishlarga to'g'ri kelmayotgani, tijorat banklari tomonidan ajarilayotgan kredit foizi va summalarini belgilashda yoshlarning imkoniyatlari hisobga olishi zarurligini bildirdi.

Mazkur masalalar yuzasidan Oliy ta'limga, fan va innovatsiyalarni vazirligi, Kambag'al-likni qisqartirish va bandlik vazirligi hamda Markaziy bank mas'ullari izoh berib, takliflari o'rganib chiqilishini bildirdi.

Samarqand davlat arxitektura-qurilish universiteti magistranti Azizbek Mah-mudov esa qurilish sohasi bo'yicha ta'shis olayotgan talabalarga ham xuddi pedagogika yo'nalishidagi talabalar singari o'qish va amaliyot davrida ishlab, kasb bo'yicha ko'nikma va mahoratga ega bo'lishlari imkoniyat yaratish taklifini bildirdi. Ushbu taklif ham mutasaddilar tomonidan ma'qullanib, bu borada tegishli hujjat tayyorlanishi aytildi.

Charos SAIDOVA.

Munosabat

Bozorlarda sabzavot va poliz mahsulotlari yil davomida bo'ladi

issiqxona xo'jaliklarini qo'llab-quvvatlash choralari belgilandi. Unga ko'ra, endilikda ichki bozor bilan birga eksportga ham mahsulot yetishtirish majburiyatini olgan, tabiiy gazda ishlashdigan issiqxonalar qish mavsumida tabiiy gaz kafoflatli hajmda beriladi. Bu tabiiy, issiqxona xo'jaliklari faoliyatini jadal rivojlanir, aholini sifatli oziq-ovqat mahsulotlari bilan uzlusiz ta'minlash bilan birga eksport hajmini oshirishga xizmat qiladi.

Ko'mir yoki boshqa muqabil yoqilg'iga o'tgan hamda eksport majburiyatini olgan issiqxonalar ham tabiiy gazga qaytish imkonii berilayotgani partiyamiz elektorati bo'lgan tadbirkor va fermerlar uchun katta imkoniyat va rag'bat bo'lishi shubhasi.

Shuningdek, aylanma mablag' yetarli bo'lishi uchun oldindan to'lov oktabr-mart oylariga 50 foiz qilib belgilanishi, bunda issiqxonalar tabiiy gazda ishlashdigan issiqxonalar qish mavsumida tabiiy gaz kafoflatli hajmda beriladi. Bu tabiiy, issiqxona xo'jaliklari faoliyatini jadal rivojlanir, aholini sifatli oziq-ovqat mahsulotlari bilan uzlusiz ta'minlash bilan birga eksport hajmini oshirishga xizmat qiladi.

Ayniqsa, bundan buyon issiqxonalar, toifasidan qat'i nazar, yer solig'ini qishloq xo'jaligi yerlari stavkasida to'lashi, 2028-yilda qadar issiqxona ishchilar uchun ijtimoiy soliq stavkasida 12 foizdan 1 foizga tushirilishi davlatimiz rahbarining tadbirkorlik subyektlariga bo'lgan doimiy e'tiborining amaliy ifodasidir.

Lekin tadbirkorlar kredit yuki o'rligi, o'g'it narxi qimmatligi, uzlusiz gaz ta'minoti yo'qligi sababli qiyinchilikka uchrayapti. Xususan, 600 hektardan ortiq maydonadagi issiqxona faoliyatini to'xtatgan bo'lsa, 128 hektari qarzdorlik sababli bank tasarrufiga o'tgan.

Ayniqsa, bundan buyon issiqxonalar, toifasidan qat'i nazar, yer

Мулоҳаза учун мавзу

"ДОНО"ЛИК КҮНГИЛ ОҒРИТМАСИН...

Яқинда ўзим хурмат қиласидан шифоно билан сұхбатлашиб көлдім. Тәжіреки врач, фан номзоди, бермортарнинг хам, хамасбларининг ҳам иззатидаги инсон. Хұллас, у күнгілін еріп көлді.

Кўз касалликлари, ақлий заифлашиш сабаблари нимада?

Фарзанднинг соғлом ўсиши ва ривожланишида унинг таомланиши, дўстлари билан мулоқоти, билим олиши билан бир қаторда қизиқишилари ҳам мұхым аҳамият касб этади. Ҳозирда кўпчилик болаларнинг қизиқиши компютер ва телефон ўйинлари бўлиб қолган. Бунинг зарарли эканлиги кўп тақоррланса-да сўнгги йилларда нафақат Ўзбекистонда, балки бутун дунёда глобал мұаммога айланди.

Компьютер ва телефонлар инсон учун фойдали бўлишига қарамасдан, ёш болаларнинг бўйи курилмаларга қарамаги ортиб бормоқда. Ота-оналар бефарқлик билан бундай курилмаларни болаларга топшириб кўймоқда. Оқибатда, - кўз касалликлари, кўзиниң куруклиши, бош ва бел оғриғи, асад касалликлари, иммун тизимининг заифлашуви келиб чиқпап. Болалар ва ўсмиларнинг руҳиятида бузилишлар, ўйин, компютер ёки телефондан ажрала олмаслик, кўркув, депрессия ва жаҳлорликнинг ортиши, одамлар билан мулоқот киломаслик, уйқусизлик кузатлади. Тадқиқот натижалари телефондан нурланиш бутун танамизга таъсир қилишини, айниска, иммунитети заиф одамларга ва болаларга зарарли эканлигини кўрсатмоқда.

Телефон гаджетларининг инсоннинг кўриши қобилиятига салбий таъсир кўрсатишни алоҳида таъкидлаш керак. Кўз мушакларнинг вазифаси миямизга тасвирни етказиб бериш хисобланади. Турли компьютер ва телефон курилмаларига узоқ вақт мобайнида қарғанимизда кўз мушаклари аниқ тасвирни етказиш учун номутносиб равишда катта куч билан ишлади. Интернет саҳифаларини кузатётган инсон диққатини телефон экранига қараштига тўғри келади. Бу эса кўз мушаклари ва

асабнинг зўриқишига сабаб бўлади. Бундай ҳолатнинг кўзининг функциясига салбий таъсир килали. Айниска, ўсиш ёшида бўлган болалarda бу жараён тезрок кечади. Шунингдек, мобил телефонлар эшитишига ҳам салбий таъсир кўрсатиш мумкин. Узок муддатни сухбат давомида кулок, кулик, пардаси, тўқималар ва мия соҳаларида ҳароратнинг ошиши кузатлади. Албатта, кўпчилигимиз узок сухбатдан кейин кулогимизда илиқлик хисси пайдо бўлганини сезамиз. Бу телефон узатичи томонидан яратилган электромагнит майдоннинг бизга таъсир килаётганини билдиради.

Фарзандларимиз мобил курилмаларга қарамаги оқибатида нафақат жисмонан, балки мъянан носоғлом бўлиб қолиши мумкин.

Нигина БОЗОРОВА,
Самарқанд давлат тиббиёт университети фармацевтика ишини ташкил қилиш кафедраси мудири.
Мавсума ОЛТИБОЕВА,
ассистент.

BILASIZMA!

Kechasi, qorong’ida telefon ekraniga qarashning zararli tomonlari juda ko’p. Bu holat miya faoliyatiga ortiqcha yuk tushiradi va bosh og’rigi, migren alomatlarini kuchaytiradi. Ko’z kechqurun ekrandagi yorug’likka moslashishga majbur bo’ladi. Bu mushaklar zo’riqishi va ko’z og’rigiiga olib keladi. Shuningdek, bunday holat ko’rish holatining pasayishiga sabab bo’ladi. Uzoq davom etgan zo’riqish va yoritish muvozanatining buzilishi oqibatida vaqt o’tishi bilan ko’rish qobiliyati pasayadi.

Shifokor nazoratisiz, internet tarmoqlari yoki qo’ni-qo’shnilar tavsiyasiga ko’ra dori iste’mol qilish har yili dunyo miqyosida yuz minglab insonlar hayotiga zomin bo’lmoqda. Masalan, 2023-yilda Afrika va Osiyo mamlakatlari yarim millionga yaqin odam samaradorligi isbotlanmanagan va o’rganilmagan doris vositalari sababli hayotdan bevaqt ko’z yumgan. Oddiy deb o’ylagan dorilar ham mutaxassis tavsiyasisiz iste’mol qilinishi og’ir oqibatlarga olib kelishi mumkin.

Ko’pchilik avtomobilda yoqimli hid taratuvchi vositalarni ilib qo’yadi. Mazkur vositalar taratayotgan iforda esa salomatligingizga ziyon yetkazuvchi quyidagi moddalar bor:

Formaldegid – murdalarini saqlashda ishlataladigan modda. Jahan sog’liqni saqlash tashkiloti ushbu moddani saraton ch-aqiruvchi karsinogen deb e’lon qilgan.

Benzol – leykiyema (qon saraton) xavfini oshiradi.

Ftalatlar – gormonal muvozanatga ta’sir qiladi, tug’ma nuqsonlar, rivojlanish muammolariga sabab bo’lishi ilmiy tadqiqotlar bilan isbotlangan. Ayniqsa, homilador ayollar, yosh bolalar, astma bilan og’iganlar, immuniteti past insonlar uchun bu xavf bir necha barobar oshishi mumkin.

Salomatlik va strategik rivojlanish instituti.

MUASSIS: Samarqand viloyati hokimligi

Bosh muharrir: Farmon TOSHEV

Gazeta O’zbekiston matbuot va axborot agentligining Samarqand viloyat boshqarmasida 2025-yil 30-martda 09-01 raqam bilan ro’yxatga olingan. Nashr 100. Indeks 438. 13 833 nusxada chop etildi. Buyurtma 382. Hajmi 2 bosma taboq, bichimi A-2

Gazeta haftaning seshshaba, payshamba va shanba kunlari chiqadi.

QABULXONA: (66) 233-91-51, **REKLAMA VA E’LONLAR:** (66) 233-91-56

BO’LIMLAR: (66) 233-91-57, 233-91-58, 233-91-59, 233-91-61

MANZILIMIZ: 140100, Samarqand shahri, Ulug’ Tursunov ko’chasi, 80-uy, Matbuot uyi.

Har bir bolani ota-onha to’g’ri ovqatlanishga odatlantirishi kerak. Ota-onha bolani sog’lom va to’g’ri ovqatlanishga ko’niktira olsa, u maktabda nima iste’mol qilayotganidan xavotirga tushmasa ham bo’ladi. Aks holda, bola ko’cha-ko’yda sotilayotgan “chips”, “kirireshki” kabi oshqozonni buzadigan narsalar bilan oziqlanib yuradi.

Bola kuniga to’rt mahal ovqatlanishi lozim. Bu maktab o’quvchilar orasida ko’p ushryadigan gastrit va oshqozon yarasining oldini oladi.

Nonushta. Bolaga sut va don mahsulotlari, sariyog’, pishloq, tuxum va mevalar tavsuya etiladi.

Tushlik. 3-4 soatlik o’qishdan so’ng o’quvchining ko’satikchilari pasaya boshlaydi. Shuning uchun sarflangan energiyani qoplash kerak. Bu vaqtida bola yog’siz go’sht yoki pishloq bo’lagi, qatiq, meva iste’mol qilishi mumkin.

Kechki ovqat. Oshqozon-ichak traktini zo’riqtirmaslik uchun oson hazm bo’ladigan taom tanovlari qilish kerak. Buning uchun baliq, surmahsulotlari, sabzavotli makaron yaxshi variant. Shuningdek, yotishdan 2 soat oldin ovqatlanmaslik tavsuya etiladi.

Kaloriya iste’molini kuzatib boring.

7-11 yoshli bolalarga kuniga 2300 kkal,

Bolani qanday ovqattantirish kerak?

bo’lgan mahsulotlar: qaymoq, chips, bodroq, karamel, konserva va xom duldan-gan go’sht, saqich, sousli pishirilgan mahsulotlar.

Bundan tashqari, bola har kuni kamida 2 soat ochiq havoda bo’lishi kerak. Agar maktab o’quvchisi juda band bo’lsa, uni yotishdan yarim soat oldin ko’chaga olib chiqishga harakat qilish kerak.

Jismoniy faoliyning rag’batlantirish. O’quvchining harakatlanishi juda muhim, chunki dars vaqtida va uy vazifasini bajaringayotganda o’tirishiga to’g’ri keladi. Agar bola haftasiga 2-3 marta sport mashg’ulotlariga borsa va dam olish kunlari velosiped yaxshida yoki ota-onasi bilan sayohatga chiqsa, yaxshii natijaga erishadi.

Gigiyenaga rioya qilish lozim. Bolaga toza qo’llar qanchalik muhimligini tushuntirish lozim. Oz sonli maktab o’quvchilari ovqatdan oldin qo’llarini yuvish uchun yuguradi, ushbu oddiy qoida infeksiya ehti-molini kamaytiradi.

Анжири қаришнинг олдини олади

Анжири қуритилганда концентрацияси сезиларли даражада ошадиган турли витамин ва микроэлементларга бой ҳисобланади. Шу билан бирга, қуритилганда шакар ва калория миқдори 5 карра ортади. Мутахассислар ушбу мевани сархири ҳолида ейишни тавсия қилади.

Шунингдек, анжири организмдаги жараёнлар — метаболизм, қизил қон таначаларининг пайдо бўлиши, нейромедиаторлар ва биринчи түки-маларнинг ишлаб чиқарилishi учун мұхим бўлганинг ҳам конидир.

Бундан ташқари, анжири кўп миқдорда В6 витаминини ҳам ўз ичига олади. Ушбу витамин организмнинг аминокислота ва оксилларни парчалаб, улардан энергия олишига ёрдам беради, асаб тизими фаолиятида мұхим роли ўйнайды ва каришнинг олдини олади.

Ёшлини сақланишида ҳамиятили бўлган, хужайраларни шикастланнишади ҳимоя килюви ва ажин тушиши ҳамда гиперлігементациянинг олдини олувчи антиоксидантларнинг ҳам манбайдир.

Анжири мунтазам ravishiда истеммоли қилиш юрак-кон томир тизими учун фойдали. Ўтказилган тадқиқотларда ушбу мева истеммолидан кейин организмдаги ёмон холестерин миқдори камайши аниқланган.

Ушбу ширин мева таркибида клетчаткалар мўл бўлгани сабаб ҳам ушкозон ҳамз тизими учун ахамиятилидир. Анжири ичаклар пересталикисини яхшилаиди ва ҳазм тизими билан боғлиқ баъзи қасалликларнинг олдини олади.

Таркибда шакар ва кислота мавжудлиги сабаб анжири ҳам бозхасулотлар сингари аллергия реакцияни кептириб чиқариши мумкин. Шу боис аввал анжири еб кўрмалган килишларга бирданга кўп миқдорда истеммол қиласмаслик ва организмда жавоб реакцияси бор ёки йўқлигига эътибор қартиши тавсия этилади.

* Uzum va uning sharbati bilan davalanish ishtahasizlikka chek qo’yadi. Uyqusizlik, kamponlik, buyrak kasalligi, nevroz va tanadagi modda almashinuvli buzilishiga qarshi samarali vostida.

Uzumning eng foydalani va niqa shashishga bo’lib, u kampon va nimjon odamlarga tavsuya etiladi.

Hato saratonga chalingan bemorlarga ham immunitetni ko’taruvchi vostida sifatida qora uzum yoki mayiz buyuriladi.

Qora uzum sharbati homilador ayollarning quvvatini oshiradi va tanadagi qon aylanishini yaxshilaydi. Immunitetni ko’taruvchi bo’voda vostida tug’ilajak bolaning yurak faoliyatini ham to’g’ri shakllantiradi. Buning uchun yangi uzilgan uzumdan iste’mol qilish yanada foydaliroq.

Internet materiallari asosida tayyorlandi.

Uzum va uning sharbati quvvatni oshiradi

Uzum tozalovchi vostida inson organizmiga tushgan har qanday infeksiyani haydarab chiqarish xususiyatiga ega. Undagi antisептик xususiyat insonni zaharlanishdah saqlaydi.

Uzumda suv, glyukoza, pektin, oqsil, uglevod, to’yingan va to’yinmagan yog’ kislotosi, efer moyi hamda bo’yochi moddalar mavjud. Meva qobig’idagi fitosterin saraton va boshqa og’ir kasalliklarga qarshi antioksidantlarini o’z ichiga oladi. Unda esa bir qancha vitaminlardan tashqari, mineral tuzlar ham bor. Bu moddalar yordamida inson tanasi hamisasi yengil va infeksiyaldaridan xoll bo’ladi.

Uzumning dunyo tabiblari tomonidan tan olinishiga sabab uning balg’am ko’chiruvchi, terlatuvchi, zahar va infeksiyalarini tozalovchi, bakteriyalarini o’ldiruvchi, organizmdagi toshni maydalovchi va qonni to’xtatuvchi xususiyatiga egalidir.

* Yo’g’on ichak yalliqanishida kuniga bir stakan uzum sharbati ichish tavsuya etiladi.

* Uzum sharbatidan kuniga bir stakanadan 4 mahal ichilsa, peshob haydashga yordam beradi.

* Uzum bargi damlamasi qondagi qand miqdorini me’yorlashtiradi. Shuning uchun qandli diabet bilan kasallangan bermor reteptida uzumning o’rnini alohida.

Gazeta «Zarafshon» tahririyatining kompyuter bo’limida sahfalandi.

«Noshir lux» MCHJ bosmaxonasida chop etildi.

Korxona manzili: Samarqand shahri, Spitamen ko’chasi, 270-uy.

Bosishga topshirish vaqtida:

soat 18:30 da.

Bosishga topshirildi:

soat 19:00.

Navbatchi muharrir: G’HASANOV.

Navbatchi: F.RO’ZIBOYEV.

Sahifalovchi: B.ABDULLAYEV.

ISSN-201667X

9 7 7 2 0 1 0 6 6 7 0 0 9

Sotuvda narxi kelishilgan holda